

LBRIS

We know
books

Anestezia

Un singur poem

Daniela Rațiu

Era liniștit, dar nu mai respira
 M-am gândit atunci că bătaia l-a anesteziat
 Și a murit liniștit
 Măcar a scăpat
 Ce poți să spui
 Am auzit vocea locotenentului care mă întreba dacă mai trăiește
Aron
 M-am făcut că nu aud
 Am zis că măcar atât să fac și eu
 Am zis în șoaptă *Tatăl Nostru*
 Pentru *Aron*.

Sfârșit

Cuprins

Prefață (Mădălin Hodor)	5
Regimul vechi și nou (Ramona Ursu)	12
 <i>Mise en scene</i>	15
 Coloniile de muncă	17
Procesul Salcia	19
Crima	20
Bocet	21
Linia partidului	22
Frica, fiară	23
Partidul e un far	24
Sărutul lui Iuda	26
Vinețiu	27
Dușmanii orânduirii	29
Reeducare	30
Dislocat	32
Salcia e Auschwitz	36
Toți sunt Dușmanii poporului	38
Colonia Tulcea	40
Oglindă de gheață	44
Foamea	47
Colectivizarea	48
Cârlige metalice de atârnat Dușmanii poporului	50
Canalul Dunăre-Marea Neagră	55
Înscenări	57
1968	62
Foștii condamnați politic	63
Expertizarea neuropsihică	65
Subversiv	67
Gospodăriile de partid	69
Jocuri de partid. Eliminarea lui Drăghici	71
Măinile pline de sânge	73
28 arestați pentru o anonimă	75

Contraspionajul	78
Elevii	84
Jur	86
Armament pentru tinerii Patriei	91
Locatarii	93
Notă informativă	97
Raport informativ	101
Notă raport	103
Sufocare	105
Curentul electric	107
Paltoane și căciuli	108
Comunismul-femeia-mamă	109
Notă informativă	110
Mușcată și leandru	111
Intersecție	114
Frontiera	115
Fugarii	117
Coloane oficiale	123
Bolnavul mintal – Dușmanul poporului	126
Câmpia Bărăganului	127
Aron	130

Regimul vechi și nou

Scriu aceste rânduri la 32 de ani de la Revoluție și la 22 de ani de funcționare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), instituție care, conform legii, ar trebui să se ocupe cu deconspirarea foștilor securiști. Ar trebui.

Scriu aceste rânduri zguduită fiind de *Anestezia. Un singur poem*, cartea jurnalistei și scriitoarei Daniela Rațiu. Să trageți adânc aer în piept când o veți citi. Să vă țineți nervii în frâu. Să vă potoliți furia, pentru că, în cazul de față, e chiar normal dacă o veți simți. Dar să citiți, vers după vers, această carte care, sub sensibilitatea poeziei, vă va pune în genunchi în fața unora dintre cele mai îngrozitoare episoade din istoria României.

Crimele Securității. Crime măsurate în multe vieți omeneste. Măsurate, deopotrivă, și în schingiuirea sufletului, a minții, a credințelor și valorilor unui popor. Să citiți cartea Danielei Rațiu și să o povestiți mai departe. Nu, nu pentru o posibilă creștere a tirajului (nici nu cred că mai are rost să spun cât de anemică e industria cărții în România și cât de mulți autori buni scriu perfect conștienți că nu vor câștiga nimic altceva decât, poate, un dram de împăcare de sine, că și-au făcut datoria față de ei, față de cei din jur), ci pentru că nu avem dreptul să nu știm. Sau, mai grav, nu avem dreptul să uităm crimele prin care a trecut acest popor.

Scriu aceste rânduri, în acest început de an 2022, la scurt timp după ce am publicat, în revista *Newsweek România*, informații despre legăturile cu Securitatea ale lui Cornel Nistorescu. Conducător de gazete care, sub masca luptătorului împotriva fostului regim comunist și al aliatului democrației, a format generații întregi de jurnaliști și a influențat din plin (și încă o mai face, pe alocuri) opinia publică, după '89. Doi ani i-a luat CNSAS să găsească, în 2021, la solicitarea mea, în arhiva fostei Securități, aceste documente referitoare la Cornel Nistorescu. Documente pe care același CNSAS le avea în sertare de 14 ani. Asta în condițiile în care, în 2008, tot CNSAS le-ar mai fi căutat o dată, dar, din motive pe care publicul nu le va afla prea curând sau, poate, niciodată, nu le-a găsit.

Scriu aceste rânduri în niște vremuri în care, la trei decenii de la căderea regimului Ceaușescu, Colegiul CNSAS, adică structura decizională a instituției, are un membru, pe Dinu Zamfirescu, care a fost sursa „Victor Sterescu” a Securității. În cazul în care nu ați înțeles, vă mai spun o dată: o fostă sursă a Securității face parte din Colegiul CNSAS, cel care analizează toate dosarele privind deconspirarea foștilor ofițeri de Securitate și stabilește care personaje ajung în instanță, acuzate că au colaborat, și care nu ajung în instanță, primind o adeverință de necolaborare „în sensul legii”.

Această aberație, „necolaborare în sensul legii”, este amprenta lăsată de o clasă politică postdecembristă, îmbăcsită cu foști securiști, astfel încât opinia publică să nu mai priceapă nimic din ceea ce ar trebui să însemne deconspirarea Securității. Ca să fiu mai clară, voi da două exemple: în 2016, am publicat, în cotidianul *Adevărul*, dosarele din arhiva Securității ale lui Marian Munteanu și Miron Cozma. Eroul pozitiv și eroul negativ din Piața Universității, spațiu considerat altarul democrației românești la începutul anilor '90.

Ambele personaje, și Marian Munteanu, botezat „Mesia de la Universitate”, și Miron Cozma, căpetenia ortacilor mânați la București ca să apere, cu bâtele, „democrația” lui Ion Iliescu, s-au dovedit a fi surse ale Securității. Marian Munteanu, având numele conspirativ „Ioan”, iar Miron Cozma, „Paul”. Doi turnători de duzină. Au scris pagini întregi de note informative, nesiliți de nimeni (ba chiar Marian Munteanu a fost răsplătit, pe chitanță, cu bani pentru serviciile aduse Securității) despre apropiați, colegi, oameni din jur. Totuși, din cauza legislației aberante, atât Marian Munteanu, cât și Miron Cozma, la fel ca foarte mulți alții, au primit de la CNSAS o adeverință de „necolaborare în sensul legii”, care înseamnă, de fapt, că nu au făcut poliție politică, nu că nu au avut legături strânse cu Securitatea.

Dar cum este promovat în spațiul public, chiar de foștii turnători, acest mesaj de „necolaborare în sensul legii”? Simplu: că nu au colaborat cu Securitatea. Punct.

Scriu aceste rânduri în niște vremuri în care un alt membru al Colegiului CNSAS, Cazimir Ionescu, a fost inculpat în Dosarul „Mineriadei”, fiind acuzat de crime împotriva umanității. „Norocul” lui Ionescu, la fel ca al celorlalți inculpați, este că anchetatorii și-au

bătuț joc, ani la rând, de acest dosar, care a ajuns să fie desființat, în final, de instanță.

Scriu aceste rânduri după niște ani în care am publicat o lungă serie de articole despre abuzurile membrilor Colegiului CNSAS în cazul istoricului și cercetătorului Mădălin Hodor. Abuzuri dovedite, în timp, de instanță, și care constau de la persecutarea la serviciu și până la demonizarea și hărțuirea publică a istoricului (vă amintiți, probabil, de lucrurile astea de pe vremea în care erau practicate la ordinea zilei de aghiotanții regimului comunist). Abuzuri făcute după ce istoricul Mădălin Hodor și-a „permis” să publice, în revista 22, documente despre „elitele colaboraționiste” care au rămas bine înfipite în structurile statului și în spațiul public, inclusiv după 1989.

Scriu aceste rânduri în vremurile unei Românie în care inclusiv „oamenii noi” din politică vor să dea legi prin care să-i pună la „gazeta de perete” nu doar pe foștii securiști, ci și pe urmașii urmașilor lor, care n-au nicio legătură cu faptele predecesorilor. Cam ce făcea Securitatea înainte de Revoluție.

Scriu aceste rânduri în niște vremuri în care instituțiile care au preluat arhiva fostei Securități, după decembrie 1989, nu au predat-o încă CNSAS, deținătorul ei legal. Cu excepția Serviciului Român de Informații, care în ultimii ani a transmis către CNSAS cea mai mare parte a acestei arhive, instituții ca Serviciul de Informații Externe, Ministerul Apărării Naționale sau Ministerul de Interne nu dau semne că ar vrea să respecte legea și să predea arhivele.

Scriu aceste rânduri în niște vremuri în care nici măcar CNSAS nu vrea să preia întreaga arhivă care, prin lege, îi revine, motivând, în mod aiuritor, că nu are spațiu de depozitare.

Scriu aceste rânduri în niște vremuri în care prea mulți încă susțină după regimul comunist.

Scriu aceste rânduri fără prea multă speranță, recunosc, că toate aceste versuri din cartea Daniei Rațiu ne vor face să înțelegem mai bine ce a fost cu țara asta și, mai ales, de ce pentru prea mulți este încă atât de greu să se lepede de comunism.

Ramona Ursu
jurnalistă și scriitoare

Mise en scene

Documentele și declarațiile pe care le-am folosit ca „material de lucru” sunt miezul fierbinte a ceea ce constituie această carte – un singur poem pornind de la declarații ale unor persoane care au existat, victime sau călăi, de la documente aflate în kilometri de dosare aflate în custodia Consiliului Național de Studiere a Arhivelor Securității. O arheologie sau o antropologie a comunismului cotropitor. Sunt declarații și documente pe care le-am citit și care au avut asupra mea efectul unui pumn în stomac sau în plex, unele pagini atât de dureroase încât m-au urmărit uneori până la sufocare, devenind obsesie. Obsesie a înțelegerii aceluia timp, a înțelegerii mecanismului de pierdere a umanității, de cădere în abisul abjecției.

Cum se întâmplă această cădere în gol. Frica. Care este limita. Ce este dincolo de limită. De fiecare dată ca un plonjeu în miezul cuvintelor, o teribilă înțelegere a aceluia timp, cu senzația aproape fizică a durerii resimțite de victime, a fricii, a disperării, a autojustificării abjecției în forul interior până acolo încât realitatea probabil se distorsiona. Toată înțelegerea lumii anulatată de propria cădere în abis. Durerea și frica împinse peste limite până acolo încât totul (probabil) devenea o pastă, totul se amesteca într-o inumană trăire pierzând/distrugând toate ancorele, rămânând, probabil, un singur gând luminos – pentru victime sau anularea oricărei gândiri, autoaneantizarea blocând/anulând orice gând, rezumând viața la automatisme comportamentale necesare simplei și disperatei supra-viețuirii fizice, atât pentru victime cât și pentru călăi.

Nu vom ști niciodată – intimitatea disperării teribile, resemnarea anulând condiția umană, esența ei, abjecția anesteziei umanității, durerea anesteziei, anularea oricărei urme de umanitate –, dar suntem datori să încercăm să înțelegem. Istoria carcerală a anilor de instaurare a comunismului este o pagină dureroasă a căderii în abjecție, nu este doar schimbare a unui regim politic cu altul. Nicolae Steinhardt în Jurnalul fericirii nota: „Celula 34 e un fel de tunel întunecat și lung, cu numeroase și puternice elemente de coșmar. E o

hrubă, e un canal, e un maț subpământean, rece și profund ostil, e o mină stearpă, e un crater de vulcan stins, e o destul de izbutită imagine de iad decolorat.¹

Având teribila experiență carcerală, Nicolae Steinhardt mai scria, probabil încercând să ofere cheia înțelegerii căderii în abis, că: „Nimeni nu poate a ști despre oameni cine nu are neîncetat prezentă în minte simultaneitatea pluralității planurilor contradictorii ale conștiinței.”²

„Ce puteam face? întrebă executorul ordinelor date de un regim tiranic. Ce puteam face? întrebă ostașul care a primit o misiune strigătoare la cer. Nimic, firește, nu puteau face nimic. Și nici nu trebuie osândiți că nu au făcut nimic, că s-au supus și au executat. De aceea și sunt procesele de la Nürnberg o greșeală și o rușine. Ceva totuși puteau face și fără risc: puteau să nu săvârșească păcatul de prostie, puteau adică să nu facă exces de zel, ci dimpotrivă: să execute agale și-n silă, să mai amâne nițel, să transforme lenea în virtute, s-o ia încetșor de tot. Asta putea – și din păcate mulți nu au făcut-o.”³

1 Nicolae Steinhardt, *Jurnalul fericirii*, prefață și repere bio-bibliografice de Virgil Bulat, Editura Mănăstirea Rohia, 2005, p. 38.

2 *Ibidem.*, p. 104.

3 *Ibidem.*, p. 44.

Coloniile de muncă

I-am bătut cu ranga
Le-am tras gloanțe în cap
Auzeam atât de clar cum glonțul străbătea aerul șfichiindu-l
Auzeam și cum intra în țeastă
Crăpau oasele capului în timp ce metalul sfâșia creierul

Și viața

I-am lăsat să le supureze bubele
rănille să colcăie de viermi
i-am obligat să intre iarna în apă până la brâu
să taie papură și stuf
i-am băgat în carcere descoperite
iarna
dezbrăcați în pielea goală
li se albăstreau buzele
le clănțăneau dinții

Aveam o haină groasă pe mine și o căciulă de blană
frigul trecea pe lângă mine șuierând

Îi alergam călare
copitele cailor le zdrobeau oasele
auzem cum se zdrobesc oasele
le vedeam privirea speriată
mă excita frica lor
îi scoteam la lucru dezbrăcați
acolo unde trebuia să ridicăm digul
îi pedepseam pe unii obligându-i să stea până la prânz în apă
înghețată

Se forma pojghiță în jurul trupurilor sfrijite
Prinși într-o capcană de gheață
Îi legam de mâini și îi țineam dezbrăcați

Și iarna și vara
Ziua și noaptea
Să îi muște țânțarii
pielea devenea roșie până la sânge
M-am pișat pe trupurile lor moarte
Pe unii i-am îngropat de vii
Strigau și urlau

Alții tăceau
tăceau atât de sfidător
Mă scotea din minți tăcerea lor
Îi loveam cu cazmaua în cap
Le zdrobeam capetele
Mă sfidau chiar și așa
Eu
deasupra lor ca un dumnezeu acoperindu-le cerul
ultima imagine
Ei
horcăind și trăgând să moară până ce pământul îi acoperea cu totul

Și se făcea liniște
Plecăm de acolo
În spatele meu, liniștea și vântul care șuiera

Pe câmpul gol

Nu se vedea capătul

Procesul Salcia

Am fost învinuiți *pentru acte de teroare, crimă și instigare la crimă*
Condamnați la *muncă silnică pe viață*
Omor și instigare la crimă
Am deschis proces
Tribunalul Suprem ne-a respins pe *15 septembrie 1956*
Ne-au trimis să ne executăm pedepsele la *Filava și Ocnele Mari*

Am decis că faptele reținute în sarcina inculpaților sunt pe deplin
dovedite
Pedepsele sunt pe măsura faptelor reținute în sarcina inculpaților
Instanțele judecătorești și *Procuratura* au dovedit fermitate în
tragerea la răspundere
Faptele petrecute în *colonia Salcia* au fost cu fermitate și exigență
pedepsite

Chiar dacă s-au săvârșit anumite abuzuri
acestea se datorează nepriceperii și lipsei de orientare
din partea unor cadre fără pregătire necesară

Au avut convingerea fermă că slujesc regimul și interesele *Partidului*
Unii dintre ei fiind membri *UTC* sau chiar membri de partid

Martorii condamnați au făcut depoziții exagerate împotriva fostelor
cadre

Cadrelor anchetate au recunoscut că au lovit uneori deținuții pe care
ii aveau în pază
Nu au recunoscut că loviturile lor au avut ca urmare moartea sau
vătămarea
Au dat dovadă de bună purtare în timpul condamnării
Și-au pus nădejdea că situația lor va fi
reexaminată